

ת"פ 27556/06/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 27556-06-20 מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ 36821-04-20

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המאשימה: מדינת ישראל

באמצעות תביעות מרכז - שלוחת נתניה

נגד

הנאשם: פלוני

בשם המאשימה: עו"ד שיר זהבי

בשם הנאשם: עו"ד מירב נוסבוים

מזר דין

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בת"פ 27556-06-20 (להלן: האישום הראשון) בעבירות איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); הטרדה באמצעות מתקן בזק, לפי סעיף 30 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982. כן הודה והורשע בת"פ 36821-04-20 (להלן: האישום השני) בעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין. לבקשת הצדדים הופנה הנאשם לקבלת תסקיר מבחן. ב"כ הצדדים הודיעו על מתווה מוסכם, לפיו בכפוף לקבלת תסקיר חיובי שיכלול נטילת אחריות מלאה, הליך טיפולי ככל שיידרש, אי פתיחת תיקים נוספים והמלצה חיובית של שירות המבחן - תעתור המאשימה לסיים את ההליך במאסר על-תנאי וענישה נלווית.

מהאישום הראשון עולה כי מיום 3.5.20 שעה 20:00 עד למחרת בצוהריים הטריד הנאשם את המתלוננת - פרודתו ואם בתם המשותפת, בהודעות ששלח למכשיר הטלפון שלה, בחלקן הודעות מאיימות. ההודעות נשלחו על רקע רצונה של המתלוננת לסיים את הקשר עם הנאשם, ומנגד רצונו של הנאשם לראות את בתו. להלן פירוט ההודעות לפי סדר כרונולוגי (שגיאיות במקור, שמה של הבת הושמט): "אוקי אבל בשביל --- (הבת) יש לך מלחמה אתי כמו חמאס תדמיני"; (המתלוננת) "אתה רואה אתה מפחיד אותי בכוונה אתה יודע היטב שהיא ישנה ולוחץ"; "את יכולה להתקשר למטרה בגלל שאני הולך לישון מחוץ לדלת שלך לראות את --- (הבת)"; "יותר טוב לחיים שלך שתחיי בשקט עם גבר

חדש ו--- (הבת) מאשר שאני אהיה בכלא ומאוד רחוק ממך כמו ברוסיה"; "אני בא לנשק את הבת שלי יש לי זכות גם אם אצטרך לישון בבית סוהר"; "אני מקווה שאת ישנה טוב יאנה נהנת מהגיהנום הזה שאת עושה לי בשביל --- (הבת) עוד מעט זה יסתיים, להעיב אותי לאים עלי לגרום לי לקוות שסיימתי לשחק עכשיו את תראי מה יקרה, ומה אני הולך לעשות". בשעה 7:34 שלחה המתלוננת הודעה לנאשם בה ביקשה כי יפסיק להפחיד אותה, וכשלא הפסיק שלחה הודעה נוספת: "התעייפתי מהאינוולידים שלא מסוגלים לבדוק שום דבר לבדם ותמיד מסתמכים, את חיי גיהנום ותמיד לא מטפלים בתינוק". הנאשם בתגובה: "כן, עם הרבה כסף את צוקת. אבל את תהיי מתה לפני כן". המתלוננת השיבה כי היא פונה למשטרה. בשעה 11:00 שלח לה הנאשם הודעה: "אני מתכוון לחזור יותר מאוחר ואם אני לא יכול לשחק שעה אחת עם הבת שלי זה יגמר רע, עכשיו מה את רצה?" ובהמשך: "את אוהבת מלחמות כמו שיש לך גבר חדש עכשיו. אבל אני MPRT או שנה בכלא בשביל הבת שלי אנשים יהיו שם בשבילה יאנה המסכנה שלה שמצאה גבר אחר". בשעה 13:45 שלחה המתלוננת לנאשם הודעה בה ביקשה שיפסיק לשלוח לה הודעות.

מהאישום השני עולה כי ביום 13.2.20 הגיע הנאשם למרפאת "כללית" בנתניה כדי לברר עניין כספי. משתשובתה של אחת המזכירות לא הייתה לרוחו, פנה לחדרו של הרופא ד"ר טירי. כשפתח הרופא את הדלת על מנת לאפשר למטופל הבא בתור להיכנס, ניסה הנאשם להיכנס לחדר ודרש לקבל תשובות. בתגובה ביקש הרופא מהנאשם להמתין בתור מחוץ לדלת. או אז איים הנאשם על המתלונן והמזכירות במרפאה באומרו כי יראה להם מה זה, כי הוא מחכה להם בחוץ וכי העניין לא הסתיים.

תסקירי המבחן - בתמצית

2. תסקיר ראשון: הנאשם בן 56, יליד צרפת, רווק ואב לילדה בת 4 (מן המתלוננת), מתגורר בגפו בשכירות, עובד מזה כשנתיים באופן מזדמן כמציל בבריכות שחייה. הוא עלה לארץ מטעמים ציוניים בגיל 48 עם אמו. לאחר הגעתו ארצה ובמשך כשלוש שנים התנדב, לדבריו, במשמר הגבול. מאז עלייתו הוא מתמודד עם קשיי קליטה, קשיי שפה וקשיים בהבנת התרבות. כמו כן חווה מצוקה כלכלית שהתעצמה מאז פרוץ משבר הקורונה וסגירת חדרי הכושר והבריכות, וצבר חובות רבים. הנאשם והמתלוננת קיימו קשר זוגי לפרקים ללא מגורים משותפים, ולאחרונה מקיימים קשר קונקרטי סביב גידול הבת המשותפת והסדרי ראייה. הנאשם נעדר הרשעות קודמות, קיבל אחריות חלקית על ביצוע העבירה כלפי המתלוננת וביטא עמדה קורבנית. לדבריו, חש תסכול לנוכח תחושתו כי המתלוננת ניסתה להפריד בינו לבין בתם ולא אפשרה לו להיפגש עמה. לטענתו, מעולם לא התכוון לפגוע בה או לממש את האימים. המתלוננת מצדה טענה כי הנאשם עושה שימוש בבתם על מנת לפגוע בה ולהענישה כשחש כי אינה מקשיבה לו או לא נענית לדרישותיו. בצד זאת הדגישה כי איננה חוששת שיפגע בה פיזית. עוד התרשמה קצינת המבחן כי מדובר באישה אסרטיבית המודעת לזכויותיה. תסקיר שני: הנאשם התקשה לקבל אחריות על מעשיו באישום השני. לדבריו, הרופא דחף אותו כדי לעבור, ואילו הוא חש כי נוהגים בו בזלזול וצעק על הרופא ועל הצוות. הנאשם הכחיש כי ביטא מלל מאיים, וסבר כי מבנה גופו הגדול גרם לתחושת איום בעת שביטא את כעסו. גם במקרה זה ביטא עמדה קורבנית והתקשה להביע אמפתיה למתלוננים. אשר למצבו - תיאר כי עודנו נתון במצוקה כלכלית משמעותית, מתקשה למצוא עבודה, ואפילו מתקשה במימון נסיעות לצורך חיפוש עבודה. הוא ביטא נזקקות לטיפול, בעיקר על רקע מצבו הכספי, והצורך במיצוי זכויותיו. ניסיונותיה של קצינת המבחן לעמוד בקשר עם המתלוננת לא צלחו. תסקיר שלישי: ניסיונות לשלב את הנאשם בהליך טיפולי במסגרת המרכז לשלום המשפחה, לא צלחו, לטענת הנאשם בשל עומס עבודה, לאחר שאך לאחרונה החל לעבוד כמציל בבית מלון, ועבודתו מחייבת אותו בשעות ארוכות. קצינת המבחן הוסיפה כי

הנאשם התבטא באופן תוקפני ובלתי מותאם, וביטא תחושות תסכול וכעס לנוכח הדרישות הטיפוליות שאינן מתחשבות במצבו הכלכלי. לדבריו, הוא מקיים קשר תקין עם המתלוננת סביב נושאים הקשורים בבתם המשותפת, עמה הוא משתדל לבלות לאחר שעות העבודה. גם הפעם לא הצליחה קצינת המבחן לשוחח עם המתלוננת. סופם של תסקירים לא באה קצינת המבחן בהמלצה שיקומית, והמליצה על הטלת ענישה מרתיעה ומציבת גבול ברור.

טיעוני הצדדים

3. באשר לאישום הראשון עמדה ב"כ המאשימה על פגיעתו של הנאשם בפרטיותה ושלוות נפשה של המתלוננת, שכל חטאה ברצונה להפסיק את הקשר ביניהם. היא הפנתה לשני פסקי דין וביקשה לקבוע את מתחם הענישה בין 4-12 חודשי מאסר. באשר לאישום השני הדגישה ב"כ המאשימה את הצורך להגן באופן בלתי מתפשר על צוותים רפואיים מפני פגיעה פיזית ומילולית. היא הפנתה לפסק דין יחיד, וביקשה לקבוע מתחם עונש בין מספר חודשי מאסר לבין שנת מאסר. בגזירת העונש בתוך המתחם ביקשה לשקול לזכותו היעדר הרשעות קודמות, הודיה וחיסכון בזמן שיפוטי, וחזרה על עמדתה של המאשימה בשלב הצגת ההסדר, לפיה הייתה נכונה לסיים את ההליך בענישה צופה פני עתיד בכפוף לפרמטרים שהוצגו. עם זאת, בהינתן תוכנם של תסקירי המבחן כפי שהובא לעיל, ביקשה לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל בן 10 חודשים, בצד מאסר על-תנאי וקנס.

ב"כ הנאשם טענה כי שני האירועים התרחשו בתוך פרק זמן של 3 חודשים, תקופה משברית בחייו של הנאשם. הנאשם בן 56, אב לילדה צעירה, ללא הרשעות קודמות, עלה לארץ מטעמי ציונות עם אמו בלבד, שהייתה קרובת המשפחה היחידה שלו, ולמרבה הצער נפטרה לאחרונה. הנאשם מתמודד עם מגוון קשיים הנובעים מעלייתו ארצה: מחסום שפתי, פער מנטלי, קושי כלכלי משמעותי העומד ברקע לחוסר יכולתו להתמיד בשיתוף פעולה עם שירות המבחן. מאז האירועים חלפו למעלה משנתיים, ללא הסתבכות נוספת כלשהי של הנאשם בפלילים. אך לאחרונה מצא הנאשם עבודה מסודרת, ועובד כיום בשתי עבודות. הוא עובד בחריצות מבוקר עד ליל כדי להתפרנס ולהחזיר חובות. בדילמה בין השתתפות בטיפול ואובדן מקור פרנסתו לבין המשך העבודה, בחר הנאשם להמשיך ולקיים את עצמו. ב"כ הנאשם טענה כי המסרונים המכוערים מושא האישום הראשון מקורם במצוקתו הקשה של אב שכל רצונו לראות את בתו, והפנתה לתוכן התסקיר ממנו עולה כי המתלוננת לדבריה איננה חוששת מפניו. באישום השני המדובר ברגע של תסכול, כשחש שלא מקשיבים לו ושזכה ליחס בלתי הולם. לטענתה, בשני האישומים מדובר באיומים ברף נמוך ביותר. ב"כ הנאשם אבחנה את פסקי הדין שהציגה המשימה, צירפה פסקי דין מטעמה, וביקשה להסתפק בענישה צופה פני עתיד, אפשר בצירוף שעות של"צ ופיצוי למתלוננת. זה המקום לציין כי התקבלה בעניינו של הנאשם חוות דעת לפיה נמצא מתאים לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות. המאשימה עתרה, כאמור, למאסר ממש, ואילו ההגנה סברה כי מאסר בעבודות שירות הוא עונש חמור יתר על המידה.

הנאשם בדברו האחרון ביקש לראות את בתו באופן סדיר, לעבוד "ולחיות חיים נורמליים".

דין

4. מבלי להקל בחומרתן של העבירות בהן הורשע הנאשם, אומר כבר בפתח הדברים כי לא ניתן ליישב בין עתירתה העונשית הקיצונית לחומרה של המאשימה במעמד הטיעונים לעונש, לבין הסדר הטיעון שהוצג על-ידי הצדדים. משעה שהמאשימה גילתה דעתה, במועד הצגת ההסדר, כי בכפוף לתסקיר חיובי (תוך עמידה בפרמטרים שהותוו) תעתור לענישה צופה פני עתיד (למצער ברכיב המאסר), הרי שלא ניתן לקבל את טענתה לפיה מתחמי העונש הראויים בכל אחד מהאישומים תחילתם בעונש חמור מכך. אמנם, משעה שהנאשם לא עמד בתנאים, המאשימה חופשיה לטעון לעונש כהבנתה, אך הטיעון איננו יכול להיות מנותק מהרציונלים שעמדו בבסיס ההסכמות. אילו סברה המאשימה מלכתחילה כי חומרתן של העבירות אינה סובלת ענישה פחותה מעונש מאסר קצר, ולו בדרך של עבודות שירות, ברי כי לא הייתה מציגה הסדר כפי שהוצג. נזכור - המאשימה התכוונה לטעון למאסר על-תנאי בגין צירוף שני האישומים גם יחד, ובשום שלב לא דובר על עונש החורג לקולה ממתחם העונש ההולם. למעשה, די בטעם זה כדי לדחות מכל וכל את מתחמי העונש להם עתרה המאשימה.

גם בהתעלם מההסדר, אין בידי לקבל את עמדת המאשימה. מנעד הענישה בעבירות איומים רחב מאוד, בתלות בחומרת האיום, הקונקרטיות שלו, האופן בו נאמר, כמות האיומים, תדירותם, ומידת החשש מפני מימוש האיום. לעתים תחתית המתחם בענישה צופה פני עתיד, פעמים אחרות בחודשי מאסר אחדים, כאלו שניתן לרצות בעבודות שירות, וקיימים גם מקרים חמורים יותר, בהם נדונו נאשמים בעבירות איומים ללא הרשעות קודמות למאסרים של ממש מאחורי סורג ובריח.

כל אחד מהאישומים מצדיק קביעת מתחם עונש שתחתיתו בענישה צופה פני עתיד. האישום הראשון והחמור מבין השניים נמשך אמנם כמחצית היממה, כך שאין מדובר באירוע רגעי. מנגד, מבלי להקל ראש בחומרתם, אף אחד מהאיומים איננו קונקרטי, ואיננו מעלה חשש מפני מימוש. ניכר כי מדובר בוויכוח בין בני זוג (לשעבר) שגלש מצדו של הנאשם לפסים אסורים של אלימות מילולית, אך לא כזו המחייבת עונש שתחילתו במאסר. אשר לאישום השני - אין חולק על החובה להגן על צוותים רפואיים ולשמור ביטחונם ויכולתם לבצע את עבודתם ללא חשש. בצד זאת, האיום שהטיח הנאשם ברופא וצוותו מצוי ברף נמוך מאוד, ודומה שאלמלא האישום הראשון, ובהינתן נסיבותיו האישיות של הנאשם והיעדר הרשעות קודמות, ראוי היה למאשימה לשקול לסיים את האישום השני בהסדר מותנה מחוץ לכותלי בית המשפט.

5. למדיניות הענישה ראו, מבין רבים, פסקי הדין שלהלן:

(-) עפ"ג (מחוזי מרכז-לוד) 59211-02-20 צרויה נ' מדינת ישראל (10.8.20, טרם פורסם). הנאשם הורשע בבית משפט השלום בהתאם להודאתו בכך שבמהלך ויכוח עם אמו, איים עליה כי ידקור אותה. האם הזמינה משטרה למקום, ובנוכחות השוטרים שב הנאשם ואיים כי יחתוך לאמו את ידה. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה בין מספר חודשי מאסר לבין 12 חודשי מאסר בפועל, וגזר את עונשו של הנאשם לשנת מאסר בפועל ומאסר על-תנאי. ערעור הנאשם התקבל. בית המשפט המחוזי קבע כי "נדמה שלא יכולה להיות מחלוקת שבית משפט קמא חרג באופן קיצוני לחומרה בהטלת עונש זה, כאשר מתחם העונש ההולם את נסיבות האירוע נע בין מאסר על תנאי ועד ל-12 חודשי

מאסר בפועל...". בית המשפט המחוזי הציע למערער לרצות מאסר בן 4 חודשים בעבודות שירות, ומשהלה ביכר לרצות את עונשו בדרך של מאסר בפועל, קוצרה תקופת המאסר בפועל לכדי 3 חודשים ויום אחד. לא למותר לציין כי דובר במי שלחובתו הרשעות קודמות, האחת רלוונטית מאוד, והוגש בעניינו תסקיר שלילי ללא אופק טיפולי.

(-) ת"פ (נתניה) 57450-03-19 מדינת ישראל נ' ראובני (5.10.21). הנאשם הורשע בהתאם להודאתו באיומים על רעייתו. על רקע ויכוח בין השניים איים עליה הנאשם: "בא לי לפגוע בך, גם אחד בראש לשבור אותך, אני אפוצץ אותך, אף אחד לא יפוצץ אותך כמו שאני אפוצץ אותך". בתגובה ביקשה המתלוננת מהנאשם להתרחק ממנה, ואילו הוא התקרב אליה ולחש לה: "את יודעת מה אני רוצה, אני לא רוצה לתת לך אגרופ, אני רוצה לסגור לך את הפרצוף עם נייר ניילון, לחנוק אותך, לקבור אותך באיזה מקום". המאשימה ביקשה לקבוע מתחם בין 4-12 חודשי מאסר, ולגזור את עונשו של הנאשם בתחתיתו. עמדתה נדחתה. נקבע מתחם עונש בין מאסר על-תנאי לבין 8 חודשי מאסר בפועל. בהיעדר מחלוקת בין הצדדים באשר למיקומו של הנאשם בתוך המתחם, נדון הנאשם למאסר על-תנאי, צו מבחן, פיצויים והתחייבות.

(-) ת"פ (נתניה) 52600-08-19 מדינת ישראל נ' מכתובי (22.6.21). הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בתקיפת בת זוג ואיומים, בשני אירועים. באירוע הראשון ניגש אל בת זוגו כשישבה על כיסא, תפס אותה בצווארה ובכתפיה, ודחף אותה לאחור. כשבוע מאוחר יותר איים עליה כי ישפוך חומצה על פניה. עונשו נגזר למאסר על תנאי, צו מבחן, פיצויים והתחייבות.

(-) ת"פ (נתניה) 1660-12-19 מדינת ישראל נ' זאודו (6.7.21). הנאשם הורשע בהתאם להודאתו באיומים שהטיח ברעייתו במהלך דיון בבית הדין הרבני: "היא לא תחיה אם אני אשב בכלא". הנאשם נדון למאסר על תנאי, צו מבחן, של"צ בהיקף 150 שעות והתחייבות.

(-) ת"פ (ראשל"צ) 35687-01-20 מדינת ישראל נ' מיכאילוב (22.3.21, טרם פורסם). הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות איומים ותקיפת רעייתו. נקבע מתחם ענישה בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות, והנאשם נדון ל-43 ימי מאסר - כימי מעצרו, מאסר על תנאי, קנס ופיצויים.

עיינתי בפסקי הדין שהגישו הצדדים. אלו שהוגשו ע"י המאשימה חמורים יותר מענייננו - בין אם מדובר בנסיבות האירועים (ת"פ 55811-05-19, ת"פ 23837-06-18) ובין אם בהמלצה החריגה לחומרה של שירות המבחן בשל הסלמת התנהגותו של הנאשם (ת"פ 35111-02-19). מבין אלו שהוגשו ע"י ההגנה ראיתי להפנות לת"פ 57785-06-16, המתיישב עם המסקנות אליהן הגעתי. האחרים פחות רלוונטיים.

6. לאור הנתונים עליהם עמדתי מצאתי לקבוע את מתחם הענישה בגין האישום הראשון בין מאסר על-תנאי לבין 8 חודשי מאסר בפועל, ובגין האישום השני בין מאסר על-תנאי לבין 6 חודשי מאסר בפועל.

7. הנאשם בן 56, ללא הרשעות קודמות, הורשע בהתאם להודאתו, קיבל אחריות על מעשיו, חסך את עדויותיהם של עדי התביעה בשני כתבי האישום. אמנם, מידת שיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן מוגבלת מאוד. הוא לא השכיל להשתלב בהליך טיפולי, ונתן צידוקים והסברים למעשיו באופן שאיננו מתיישב עם הפנמה וחרטה של ממש. עם זאת, ראוי לבחון את הנסיבות בקונטקסט כולל. בהינתן מצבו המשפחתי והכלכלי של הנאשם; בודד בארץ; ללא גורמי תמיכה; עולה חדש אשר נאלץ להתמודד לבדו עם מצוקות החיים; משבר הקורונה שהשפיע על החברה כולה פגע בו באופן משמעותי; עושה כל שלא ידו כדי להתפרנס בכבוד - נתונים אלה מצדיקים לקבוע את עונשו בחלקו התחתון של מתחם העונש, בתוספת ענישה מוחשית בדמות שעות שירות לתועלת הציבור. זה המקום לציין כי בהמשך לטיעונים לעונש הופנה הנאשם לשירות המבחן, לבניית תוכנית של"צ בהיקף 250 שעות.

8. אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 4 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג פשע או עוון, לרבות איומים.

ב. הנאשם יבצע 250 שעות שירות לתועלת הציבור (של"צ) במתנ"ס "קריית השרון" בנתניה, בהתאם לאמור בתסקיר המבחן. על הנאשם להשלים את ביצוע השל"צ תוך שנה מהיום. הוסבר לנאשם כי אם לא יעשה כן, עשוי בית המשפט לגזור את דינו מחדש.

ג. הנאשם ייתן התחייבות בסך ₪ 2,000 להימנע במשך שלוש שנים מביצוע עבירת אלימות מסוג פשע או עוון, לרבות איומים. הנאשם יצהיר על התחייבותו לפני עוד היום, שאם לא כן, ירצה תקופת מאסר בת 5 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ד אלול תשפ"ב, 20 ספטמבר 2022, במעמד הצדדים.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.